

EKONOMİK GÖRÜNÜM

Çin’de ikinci çeyrek büyümesi beklentilerin üzerinde...

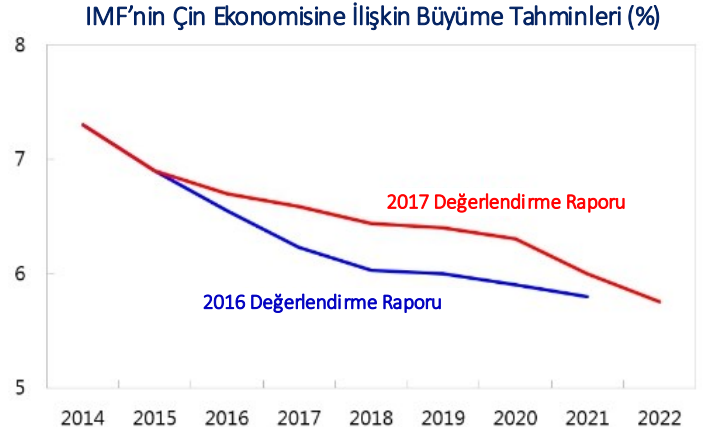
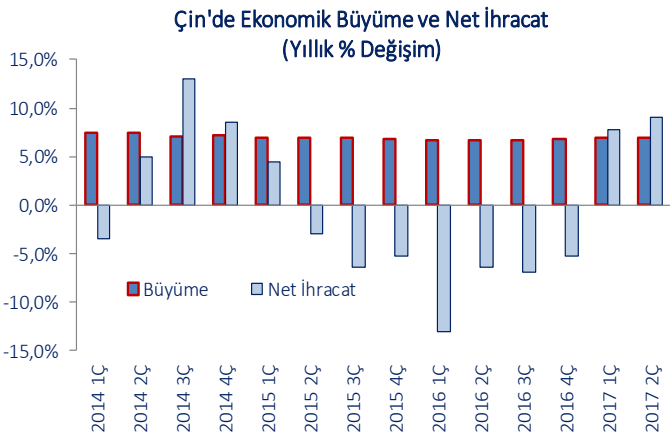
Çin ekonomisi 2017 yılının ikinci çeyreğinde geçen yılın aynı çeyreğine göre %6,9 büyüyerek beklentileri aştı. 2015 ve 2016’da negatif olan net ihracatın büyümeye katkısı 2017’nin ilk iki çeyreğinde pozitifte döndü. Perakende satışlar Haziran ayında Aralık 2015’ten bu yana en hızlı artışını kaydederken, üretim ve sabit sermaye yatırımları da beklentilerin üzerinde gerçekleşerek büyümeyi destekledi. 2017’nin ilk çeyreğinde de %6,9 büyüyen Çin ekonomisinin Hükümet’in 2017 yılı büyüme hedefi olan %6,5’i rahatlıkla yakalayacağı tahmin ediliyor. Diğer taraftan, 18 Ekim’de gerçekleştirilecek Çin Komünist Parti Kongresi’nde tekrar seçileceğine kesin gözüyle bakılan Xi Jinping’in yılın geri kalanında ülkedeki borç sorununa odaklanacağı, böylece yılın ikinci yarısında büyümenin baz etkisinin de etkisiyle bir miktar yavaşlayacağı öngörülüyor. Son dönemde açıklanan göstergeler de bu öngörüü destekliyor. Ağustos ayında Çin’de sanayi üretimi ve perakende satışlar yıllık bazda 2017’nin en yavaş artışlarını kaydederken, sabit sermaye yatırımları 1999 yılından beri en yavaş yıllık büyümesini gerçekleştirdi. Ağustos ayında enflasyon verileri ise beklentilerin üzerinde geldi. TÜFE yıllık bazda %1,8 artarak son 7 ayın en yüksek seviyesine ulaştı. ÜFE artışı da %6,3 ile 4 ayın zirvesinde gerçekleşti.

IMF, büyüme tahminini yükseltirken ülkedeki borçlanmaya dikkat çekti.

Uluslararası Para Fonu (IMF) Çin ekonomisine dair yıllık değerlendirmesinde, 2017-2020 dönemine ait yıllık ortalama ekonomik büyüme tahminini %6’dan %6,4’e çekerken, büyümedeki ivmelenmenin “tehlikeli” boyuta ulaşan borçlanma sayesinde gerçekleşeceğini vurguladı. IMF’nin hesaplamalarına göre, 2022 yılında finans dışı sektörün borcunun GSYH’nin neredeyse 3 katına ulaşacağı tahmin ediliyor. Raporda, yüksek borçluluk oranının mali disiplinin önemini artırdığı ve olası bir finansal dalgalanma durumunda Çin yönetiminin müdahale etme kapasitesini azalttığı ifade ediliyor. IMF’ye göre ülkede yüksek borçlanmaya yönelik reformlar hızlandırılmadığı sürece orta vadede istikrar sekteye uğrayabilir ve ekonomi sert bir düzeltme hareketi ile karşı karşıya kalabilir. IMF, Çin’e iç tüketimi desteklemesini, KİT reformunu hızlandırmasını ve ekonomideki yüksek kaldıraç oranını sınırlandırma yönündeki çabalarını artırmasını da tavsiye etti.

Çin hisse senetleri MSCI endeksine dâhil edildi.

Morgan Stanley Capital International (MSCI) Haziran ayında Çin hisse senedi piyasasında işlem gören A grubu hisselerin 222’sinin MSCI-EM Gelişmekte Olan Ülkeler endeksine dâhil edilmesine karar verdi. Çin hisse senetleri 2018 yılının Mayıs ve Ağustos aylarında kademeli olarak endekse alınacak. Bank of China ve China Merchants Bank gibi piyasa değeri en büyük kurumların hisselerinin endekse alınacağı açıklanırken, ilk etapta söz konusu hisse senetlerinin piyasa değerinin sadece %5’inin endekse dahil edileceği ifade edildi. Bu nedenle Çinli şirketlerin toplam endeks içindeki payının %0,73 ile düşük bir seviyede kalacağı öngörülüyor. Çin’in MSCI-EM’e dâhil edilmesinin yabancı yatırımcıların Çin hisse senedi piyasasına erişimini kolaylaştırması bekleniyor.

Kaynak: Çin İstatistik Bürosu, Reuters, IMF

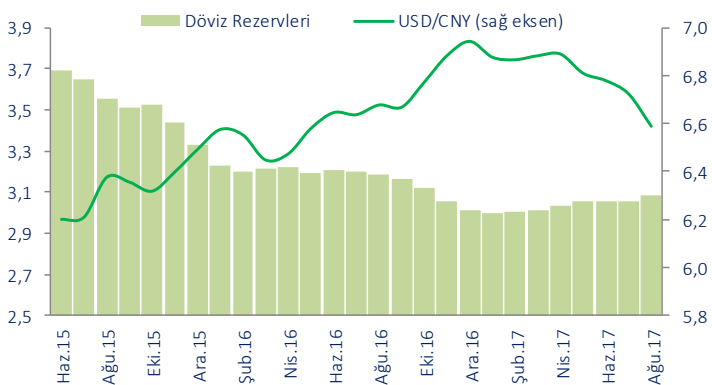
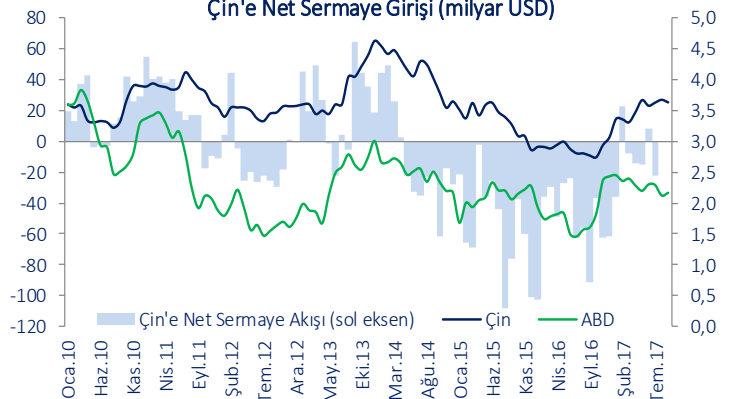
EKONOMİK GÖRÜNÜM

Çin’de döviz rezervleri artmaya devam ediyor.

Çin’de döviz rezervleri Ağustos ayında 11 milyar USD artışla art arda yedinci ayda da yükselişini sürdürerek 3,1 trilyon USD’ye ulaştı. Döviz rezervlerinin Kasım 2016’dan bu yana en yüksek seviyeye ulaşmasında Çin Merkez Bankası’nın döviz alımları etkili oldu. Yuanın aşırı değerlenmesinden endişe duyan PBoC bu dönemde Ocak 2015’ten beri en yüksek aylık döviz alımını gerçekleştirdi. Ağustos ayında yuan son 12 yılın en iyi performansını kaydederek dolar karşısında %2 değer kazandı. Yuanın yılın ilk 8 ayında dolar karşısındaki değer artışı da %5 düzeyinde gerçekleşti. Öte yandan, Çin Merkez Bankası vadeli döviz kontratları aracılığıyla müşterileri için döviz alan finansal kurumların nakit tutma zorunluluğunu kaldırdı. Ekim 2015’te uygulamaya geçen bir kurala göre bankalar satışın %20’sini tutmak zorundaydı. Ayrıca, yuan cinsinden offshore mevduatta zorunlu karşılıklar kaldırıldı. Alınan kararların ardından yuanın bir miktar değer kaybettiği görülüyor.

Çin’de doğrudan yatırımlar...

Çin Hükümeti bir yandan yurt dışından doğrudan yatırım çekmek için çalışmalarını sürdürürken, diğer yandan yurt dışına yönelik “rasyonel olmayan” yatırımların da önüne geçmeye çalışıyor. Bu kapsamda Çin hükümeti Ağustos ayında yurt dışında gayrimenkul, otel, eğlence, spor ve film endüstrisine yapılan yatırımlara kısıtlama getirdi. Alınan kararın ardından ilgili sektörlerde yatırım planlarının iptal edildiği görüldü. Böylece, Çin’in yurt dışındaki doğrudan yatırımları 2017’nin ilk sekiz aylık döneminde alınan önlemlerin etkisiyle bir önceki yılın aynı dönemine göre %42 oranında geriledi. Öte yandan, Çin “Kuşak ve Yol” girişimi kapsamında yapılacak olan altyapı yatırımlarını teşvik ediyor. Yılın ilk 8 aylık dönemindeki doğrudan yatırımların %12,4’ü “Kuşak ve Yol” girişimi kapsamında gerçekleştirildi. Çin’e yönelik doğrudan sermaye girişlerinin ise aynı dönemde bir önceki yılın aynı dönemine göre yatay bir seyir izleyerek 83,7 milyar USD düzeyinde gerçekleştiği görüldü. Bu dönemde, yüksek teknoloji ürünleri imalatına yönelik doğrudan yatırımlar %15 artış kaydetti.

Çin’de Döviz Kuru ve Döviz Rezervleri (trilyon USD)**Çin ve ABD 10 Yıllık Gösterge Tahvil Faizleri (%)
Çin’e Net Sermaye Girişi (milyar USD)**

Kaynak: IIF, Reuters

DİĞER GÜNCEL GELİŞMELER

Çin Komünist Partisi'nin 19. Ulusal Kongresi Ekim ayında toplanacak.

Çin Komünist Partisi'nin beş yılda bir gerçekleştirilen kongresinin 19.'su bu yıl 18 Ekim'de Pekin'de toplanacak. 2.300 temsilci Kongre'de Merkezi Komite ve Merkezi Disiplin Denetimi Komisyonu'nu seçecek. Sonrasında, seçilen Merkezi Komite 25 üyeden oluşan Politbüro ve 7 üyeden oluşan Politbüro Daimi Komitesi'nin belirlenmesi için ilk toplantısını gerçekleştirecek. Mevcut durumda Parti Genel Sekreteri Xi Jinping'in ikinci beş yıllık döneminde de görevine devam edeceği öngörülürken, Kongre 2022 sonrasında partiye başkanlık edecek lidere yönelik sinyal vermesi ve Çin'in önümüzdeki beş yıla yönelik uluslararası siyasi planlarının açıklanması bakımından önem arz ediyor. Yaklaşık 10 gün sürecek Kongre'de emeklilik yaşına ulaşarak görevinden ayrılan birçok Politbüro üyesinin yerine yeni atamaların yapılması beklenirken, yönetimdeki önemli pozisyonlara ilişkin atamalar Mart 2018'deki Ulusal Halk Kongresi'nde (National People's Congress) gerçekleştirilecek.

"Kuşak ve Yol" girişiminde güncel gelişmeler...

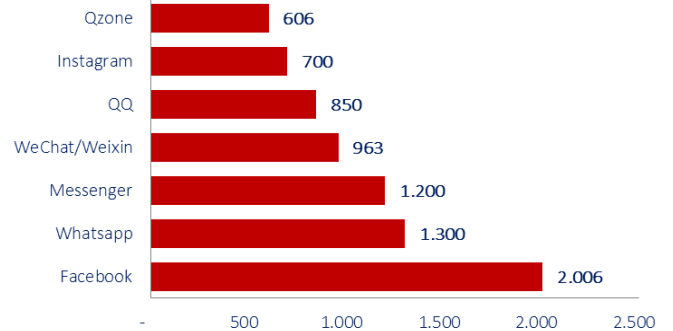
"Kuşak ve Yol" girişimi güzergahında özellikle ulaşım altyapısına yönelik yatırımlar hızla devam ediyor. Bu kapsamda Çinli firmaların deniz yolu taşımacılığı ve liman yatırımlarına ilgisi sürüyor. Çinli deniz yolu taşımacılık firması COSCO Shipping Temmuz ayında Hong Konglu rakip firması Orient Overseas International'ı (OOIL) 6,3 milyar USD'ye satın alarak Danimarkalı Maersk Line ve İsviçreli MSC'nin ardından dünyanın en büyük üçüncü konteyner deniz taşımacılığı şirketi oldu. "Kuşak ve Yol" girişiminin yanı sıra Çin'in Avrupa'ya seyahat süresini kısaltma hedefi çerçevesinde Çinli yatırımcıların Malezya'da yeni liman yatırımları ve Endonezya'da liman genişletme projeleri devam ediyor. Benzer şekilde, Çinli COSCO Shipping firması Nisan 2016'da Yunanistan'ın Pire Limanı'nın %51'lik çoğunluk hissesini almıştı. Pire Limanı'nı "Kuşak ve Yol" girişimi kapsamında Süveyş Kanalı'nın devamı olarak Avrupa'ya ulaşmak için yüksek bir potansiyel olarak değerlendiren Çin, limanın kapasitesi ve operasyonlarının geliştirilmesi için yatırımlarını sürdürüyor. Çin, "Kuşak ve Yol" girişiminde yer almak isteyen Gürcistan'ın Anaklia Limanı'nın inşaatı ve işletmesi için de 2016 yılsonunda anlaşma imzalamıştı.

Çin'de sosyal medyaya yeni bir kısıtlama...

Çin, Ekim ayında gerçekleştirilecek Komünist Parti Kongresi öncesinde sosyal medyada yapılan yazışmalar için yeni kısıtlamalar getirdi. Eylül ayında yapılan düzenlemeye göre, hizmet sağlayıcılar anlık mesajlaşmanın gerçekleştirildiği platformlarda grup yazışmaları yapan kişilerin kimliklerini doğrulamak ve yazışmaları en az altı ay boyunca kayıt altında tutmak zorunda olacak. Ayrıca, sistemde oluşturulacak sosyal bir kredi sistemiyle puanlamaya tabi tutulacak kullanıcıların puanlarına göre sosyal medya uygulamalarına erişimi değişiklik gösterecek. Kurallara uymayanların puanı düşerken, grup yazışmalarında yönetici olmaları engellenebilecek. Düzenlemenin Tencent'in WeChat ve QQ, Baidu'nun Tieba ve Alibaba'nın Alipay chat üzerinde 8 Ekim itibarıyla uygulanmaya başlaması bekleniyor. Facebook, Twitter, Instagram ve Snapchat'in Çin pazarına erişimi olmadığı göz önünde bulundurulduğunda, Çinli Tencent Facebook'un ardından kullanıcı sayısı açısından küresel pazarda ikinci sırada yer alıyor.

Konteyner Taşımacılığı Yapan En Büyük 10 Firma*-2017

Sıralama	Firma	Menşei	Kapasite (milyon TEU)	Payı (%)
1	Maersk Line	Danimarka	3,4	16,3%
2	MSC	İsviçre	3,0	14,7%
3	CMA CGM	Fransa	2,3	11,1%
4	COSCO	Çin	1,7	8,3%
5	Hapag-Llyod	Almanya-Şili	1,5	7,3%
6	Evergreen	Tayvan	1,0	4,9%
7	OOCL	Hong Kong	0,7	3,3%
8	Yang Ming	Tayvan	0,6	2,8%
9	Nippon	Japonya	0,6	2,7%
10	Hamburg Süd	Almanya	0,6	2,7%

**Sosyal Medya Firmalarının Aylık Kullanıcı Sayısı
(bin kişi)**

DİĞER GÜNCEL GELİŞMELER

Çin’de “2018 Türkiye Turizm Yılı” kapsamında çalışmalar sürüyor.

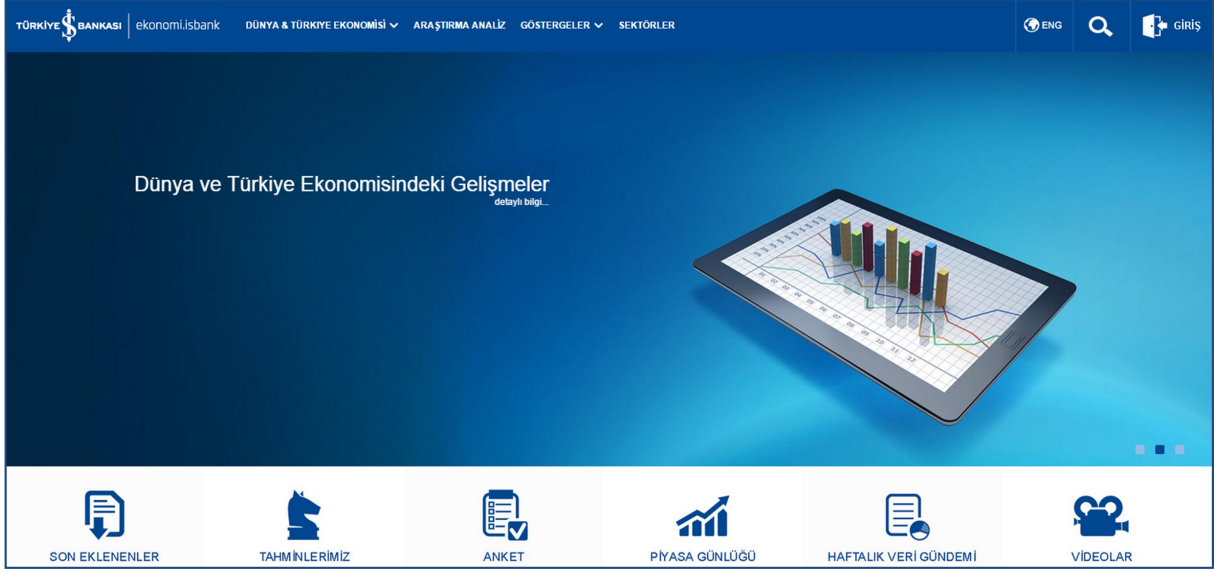
Kültür ve Turizm Bakanlığı yetkilileri Ağustos ayı başında Çinli turizm firmalarıyla iki ülke arasındaki turizm hacminin artırılması amacıyla Pekin’de bir görüşme gerçekleştirdi. Türkiye’de daha çok İstanbul, Pamukkale ve Kapadokya’yı ziyaret ettiği kaydedilen Çinli turistler, 2016 yılında küresel pazarda %21’lik pay ile toplam 261 milyar USD’lik turizm harcaması gerçekleştirdi. Çin bu dönemde en fazla turizm harcaması yapan ülke konumunda. 2016 yılında Türkiye’ye gelen Çinli turist sayısı %46,6 gerileyerek 167.570 kişi olmuştu. 2017 yılının Ocak-Temmuz döneminde ise Çin’den gelen turist sayısının toparlanma eğiliminde olduğu görülüyor. Bu dönemde bir önceki yılın aynı dönemine göre %21,5 artarak 119 bin kişi olan Çinli turist sayısının yılsonunda 200 bin kişiye ulaşacağı tahmin ediliyor. Türk yetkililer 2018 yılında Türkiye’ye gelen Çinli turist sayısını iki katına çıkarmayı hedefliyor.

Otomotiv sektöründe yatırımlar hızlandı.

Otomotiv satışları içinde elektrikli olanların payını hızla artırmayı hedefleyen Çin’de küresel otomotiv üreticilerinin bu sektöre yönelik yatırım iştahının arttığı gözleniyor. Ağustos ayında Ford’un Anhui Zotye ile ortak şirket kurma çalışmalarının başladığını açıklamasının ardından Renault ve Nissan da Çin’de elektrikli araç üretimi için Dongfeng ile ortak şirket kuracaklarını duyurdu. Daha önce ABD’li elektrikli araç üreticisi Tesla, Daimler ve General Motors da Çin’de üretim için çalışma yürüttüklerini açıklamıştı. Çin, satılan araçların belirli oranlarda elektrikli olmasını zorunlu hale getirmişti. Buna göre 2018 başlarında her üreticinin satışlarının en az %8’i pille çalışan elektrikli veya benzin ve elektrikli motorlu araçlardan oluşması gerekiyor. Bu oran 2019’da %10’a, 2020 yılında %12’ye, 2025’te ise %20’ye yükselecek. İngiltere ve Fransa’da da 2040 yılına kadar dizel ve benzin ile çalışan yeni araçların satışının yasaklanması planlanıyor.

İrtibat: Doruk Keser - Baş Temsilci
Türkiye İş Bankası A.Ş. Şangay/Çin Temsilcilik Ofisi
Tel: 0-0-86-21-504-708-82
Fax: 0-0-86-21-504-708-85
doruk.keser@isbank.net.tr
shanghai.rep.office@isbank.net.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.